

ශ්‍රී ලංකා විවෘත විශ්වවිද්‍යාලය
විද්‍යාවේදී/ අධ්‍යාපනවේදී උපාධි පාඨමාලාව
අවසාන පරීක්ෂණය - 2011/2012
ව්‍යවහාරික ගණිතය - තුන්වන මට්ටම
APU1140/APE3140 - දෛශික විජය

කාලය පැය දෙකයි.

දිනය: 2011. 12. 27

වේලාව: පෙ.ව. 9:30 - පෙ.ව. 11:30 දක්වා.

ප්‍රශ්න හතරකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

1. (a) $ABCD$ සමාන්තරාස්‍රයක \overline{AB} මගින් \underline{a} සහ \overline{BC} මගින් \underline{b} නිරූපණය වේ. AC හි මධ්‍ය ලක්ෂ්‍ය M සහ BD හි මධ්‍ය ලක්ෂ්‍යය N නම්, \underline{a} සහ \underline{b} ඇසුරෙන් \overline{AM} සහ \overline{AN} සොයන්න.
එනමින්, M සහ N එක ලක්ෂ්‍ය බව පෙන්වන්න.
- (b) O මූලයකට අනුබද්ධව, A, B සහ C ලක්ෂ්‍යවල පිහිටුම් දෛශික පිළිවෙලින් $\underline{a}, \underline{b}$ සහ \underline{c} වේ.
 - (i) දික් කරන ලද AB රේඛාව මත $AB:BP=2:1$ වන පරිදි P ලක්ෂ්‍යය පිහිටා ඇති බව දී ඇත්නම්, \underline{a} සහ \underline{b} ඇසුරෙන් P හි පිහිටුම් දෛශිකය, \underline{p} සොයන්න.
 - (ii) BC මත Q ලක්ෂ්‍යයක් B සහ C අතර $BQ:QC=1:3$ වන පරිදි පිහිටා ඇත්නම් \underline{b} සහ \underline{c} ඇසුරෙන් Q හි පිහිටුම් දෛශිකය, \underline{q} සොයන්න.
 - (iii) AC හි මධ්‍ය ලක්ෂ්‍යය R ලෙස දී ඇත්නම්, P, Q සහ R එක රේඛීය බව පෙන්වා, $PQ:QR$ අනුපාතය ගණනය කරන්න.
2. \underline{a} සහ \underline{b} දෛශික දෙකෙහි (i) $\underline{a} \cdot \underline{b}$ අදිශ ගුණිතය සහ (ii) $\underline{a} \times \underline{b}$ දෛශික ගුණිතය අර්ථ දක්වන්න.
 - (a) \underline{p} සහ \underline{q} දෛශික දෙකෙහි එකතුව $\underline{p} + \underline{q}$ ලම්බක වේ. $|\underline{q}| = \sqrt{2}|\underline{p}|$ නම්, $2\underline{p}$ සහ \underline{q} හි එකතුව $\underline{q} + \underline{p}$ ලම්බක බව පෙන්වන්න.
 - (b) O මූලයක් අනුබද්ධයෙන් A, B සහ C ලක්ෂ්‍යවල පිහිටුම් දෛශික පිළිවෙලින් $\underline{a} = \underline{i} + 2\underline{j} + \underline{k}$, $\underline{b} = 2\underline{i} + 4\underline{j} + 3\underline{k}$ සහ $\underline{c} = 6\underline{i} + 6\underline{j} + 6\underline{k}$ වේ.
 - (i) $\overline{AB} \cdot \overline{AC}$,
 - (ii) $\overline{AB} \times \overline{AC}$,
 - (iii) ABC ත්‍රිකෝණයේ වර්ගඵලය,
 - (iv) ABC තලයෙහි කාටිසියානු සමීකරණය සොයන්න.

3. (a) කාටීසියානු ඛණ්ඩාංක පිළිවෙලින් $(-2, 1, 4)$ සහ $(1, 7, 6)$ වූ A සහ B ලක්ෂ්‍ය යා කරන රේඛාවේ දෛශික සහ කාටීසියානු සමීකරණ සොයන්න.

- (b) L_1 සහ L_2 රේඛා දෙකක සමීකරණ

$$L_1: \underline{r} = (3\underline{i} + \underline{j} - \underline{k}) + \alpha(\underline{i} + 2\underline{j} + 3\underline{k}),$$

$$L_2: \underline{r} = (3\underline{i} + 5\underline{j}) + \beta(\underline{i} - \underline{j} + \underline{k})$$

ලෙස දී ඇත. මෙහි α සහ β පරාමිති දෙකකි.

- (i) L_1 සහ L_2 ඡේදනය වන බව පෙන්වා, ඡේදන ලක්ෂ්‍යයේ ඛණ්ඩාංක සොයන්න.

- (ii) ඔබගේ පිළිතුර $\underline{r} \cdot \underline{n} = d$ ආකාරයෙන් දෙමින්, L_1 සහ L_2 අන්තර්ගතවන π තලයේ සමීකරණය නිර්ණය කරන්න.

4. (a) දෛශික සමීකරණය පිළිවෙලින් $\underline{r} = \underline{a}_1 + \lambda \underline{b}_1$ සහ $\underline{r} = \underline{a}_2 + \mu \underline{b}_2$ වන රේඛා දෙක අතර කෙටිතම දුර සඳහා ප්‍රකාශණයක් ලියා දක්වන්න.

රේඛා දෙකක දෛශික සමීකරණ $\underline{r}_1 = (1-t)\underline{i} + (t-2)\underline{j} + (3-2t)\underline{k}$ සහ

$\underline{r}_2 = (s+1)\underline{i} + (2s-1)\underline{j} - (2s+1)\underline{k}$ නම්, මෙම රේඛා අතර කෙටිතම දුර සොයන්න.

- (b) චතුස්තලයක ශීර්ෂ හතරෙහි පිහිටුම් දෛශික \underline{a} , \underline{b} , \underline{c} , \underline{d} වේ.

මෙහි පරිමාව $\frac{1}{6} |[\underline{a} \ \underline{b} \ \underline{d}] + [\underline{b} \ \underline{c} \ \underline{d}] + [\underline{c} \ \underline{a} \ \underline{d}] - [\underline{a} \ \underline{b} \ \underline{c}]|$ බව පෙන්වන්න.

[මෙහි $[\underline{x} \ \underline{y} \ \underline{z}]$ යන්නෙන් \underline{x} , \underline{y} , \underline{z} දෛශික තුනෙහි $\underline{x} \times \underline{y} \cdot \underline{z}$ අදියර ත්‍රිත්ව ගුණිතය නිරූපණය වේ.]

5. (a) $\underline{r}(t) = (1-t)\underline{i} + \sqrt{t}\underline{j} + \frac{1}{t-2}\underline{k}$ යන දෛශික ශ්‍රිතයේ වසම ලියන්න.

මෙහි t යනු පරාමිතියකි.

- (b) \underline{r} යනු t පරාමිතියකින් දෛශික ශ්‍රිතයක් නම්, $\frac{d}{dt} \left(\frac{\underline{r} \times \underline{a}}{\underline{r} \cdot \underline{a}} \right)$ සොයන්න; මෙහි \underline{a} යනු නියත දෛශිකයකි.

- (c) t කාලයේ දී අංශුවක ත්වරණය $\underline{a} = 4\underline{i}$ මගින් දී ඇත.

ආරම්භයේ දී අංශුව මූල ලක්ෂ්‍යයේදී $\underline{v}(0) = 4\underline{j}$ ප්‍රවේගයෙන් චලිත විය. අංශුව පරාවලයක චලිත වන බව පෙන්වන්න.

6. (i) සුපුරුදු අංකනයෙන් $\mathbf{r} = \mathbf{f}(\theta)$ අවකාශ වක්‍රයක් සඳහා “Frenet-Serret” සූත්‍ර ප්‍රකාශ කරන්න; මෙහි θ යනු පරාමිතියකි.

(ii) a සහ b නියත වීම $\mathbf{r} = (a \cos \theta)\mathbf{i} + (a \sin \theta)\mathbf{j} + b\theta\mathbf{k}$ අවකාශ වක්‍රයෙහි ඒකක ස්පර්ශකය, $\hat{\mathbf{t}}$ සහ

ප්‍රධාන අභිලම්බය, $\hat{\mathbf{n}}$ ඒකක දෛශිකය, \mathbf{k} සමඟ නියත කෝණ සාදන බව පෙන්වා, එම කෝණ සොයන්න.

තවද, මෙම වක්‍රය සඳහා ‘ θ ’ හිදී අපර අභිලම්බය ($\hat{\mathbf{b}}$), වක්‍රතාව (κ) සහ ව්‍යාවර්තනය (τ) සොයන්න.

The Open University of Sri Lanka
 B.Sc/B.Ed. Degree Programme
 Final Examination - 2011/2012
 Applied Mathematics - Level 03
 APU1140/APE3140 – Vector Algebra
 Duration: - Two hours

Date: 27.12.2011

Time: 9:30 a.m. – 11:30 a.m.

Answer four questions only.

1. (a) $ABCD$ is a parallelogram, \underline{a} represents \overline{AB} and \underline{b} represents \overline{BC} . If M is the midpoint of AC and N is the midpoint of BD , find \overline{AM} and \overline{AN} in terms of \underline{a} and \underline{b} , and hence show that M and N are coincident.
- (b) The points A , B and C have position vectors \mathbf{a} , \mathbf{b} and \mathbf{c} respectively referred to an origin O .
 - (i) Given that the point P lies on AB produced such that $AB:BP = 2:1$, find \mathbf{p} , the position vector of P , in terms of \mathbf{a} and \mathbf{b} .
 - (ii) If Q lies on BC , between B and C such that $BQ:QC = 1:3$, find \mathbf{q} , the position vector of Q , in terms of \mathbf{b} and \mathbf{c} .
 - (iii) Given that R is the midpoint of AC , show that P , Q and R are collinear and calculate $PQ:QR$.
2. Define (i) the scalar product $\underline{a} \cdot \underline{b}$ and (ii) the vector product $\underline{a} \times \underline{b}$, of two given vectors \underline{a} and \underline{b} .
 - (a) The sum of two vectors \mathbf{p} and \mathbf{q} is perpendicular to \mathbf{p} . If $|\mathbf{q}| = \sqrt{2}|\mathbf{p}|$, show that the sum of $2\mathbf{p}$ and \mathbf{q} is perpendicular to \mathbf{q} .
 - (b) The position vectors with respect to an origin O , of the points A , B , C are respectively $\mathbf{a} = \mathbf{i} + 2\mathbf{j} + \mathbf{k}$, $\mathbf{b} = 2\mathbf{i} + 4\mathbf{j} + 3\mathbf{k}$ and $\mathbf{c} = 6\mathbf{i} + 6\mathbf{j} + 6\mathbf{k}$.
 Find: (i) $\overline{AB} \cdot \overline{AC}$,
 (ii) $\overline{AB} \times \overline{AC}$,
 (ii) the area of the triangle ABC ,
 (iii) the Cartesian equation of the plane ABC .

3. (a) Find the vector and Cartesian equations of the straight line joining the points A and B , whose coordinates are $(-2, 1, 4)$ and $(1, 7, 6)$ respectively.

- (b) The two lines L_1 and L_2 are given by the equations

$$L_1: \underline{r} = (3\underline{i} + \underline{j} - \underline{k}) + \alpha(\underline{i} + 2\underline{j} + 3\underline{k})$$

$$L_2: \underline{r} = (3\underline{i} + 5\underline{j}) + \beta(\underline{i} - \underline{j} + \underline{k}).$$

where α and β are two parameters.

- (i) Prove that L_1 and L_2 intersect and find the point of intersection.

- (ii) Determine the equation of the plane π containing L_1 and L_2 , giving your answer in the form $\underline{r} \cdot \underline{n} = d$.

4. (a) Write down an expression for the shortest distance between the two lines l_1 and l_2 whose vector equations are $\underline{r} = \underline{a}_1 + \lambda \underline{b}_1$ and $\underline{r} = \underline{a}_2 + \mu \underline{b}_2$.

If the vector equations of the two lines are $\underline{r}_1 = (1-t)\underline{i} + (t-2)\underline{j} + (3-2t)\underline{k}$ and

$$\underline{r}_2 = (s+1)\underline{i} + (2s-1)\underline{j} - (2s+1)\underline{k},$$

find the shortest distance between these lines.

- (b) The four vertices of a tetrahedron are at the points with position vectors \underline{a} , \underline{b} , \underline{c} , \underline{d} .

Show that its volume is $\frac{1}{6} |[\underline{a} \ \underline{b} \ \underline{d}] + [\underline{b} \ \underline{c} \ \underline{d}] + [\underline{c} \ \underline{a} \ \underline{d}] - [\underline{a} \ \underline{b} \ \underline{c}]|$.

[Here $[\underline{x} \ \underline{y} \ \underline{z}]$ denotes the scalar triple product $\underline{x} \times \underline{y} \cdot \underline{z}$ of three vectors \underline{x} , \underline{y} , \underline{z} .]

5. (a) Write down the domain of the vector valued function

$$\underline{r}(t) = (1-t)\underline{i} + \sqrt{t}\underline{j} + \frac{1}{t-2}\underline{k}, \text{ where } t \text{ is a parameter.}$$

- (b) If \underline{r} is a vector function of parameter t , find $\frac{d}{dt} \left(\frac{\underline{r} \times \underline{a}}{\underline{r} \cdot \underline{a}} \right)$; where \underline{a} is a constant vector.

- (c) The acceleration of a particle at time t is given by $\underline{a} = 4\underline{i}$. Initially it was moving with velocity $\underline{v}(0) = 4\underline{j}$ at the origin. Show that the particle moves in a parabola.

6. (i) In the usual notation state the *Frenet-Serret* formulae for any space curve $\mathbf{r} = \mathbf{f}(\theta)$; where θ is a parameter.

(ii) Show that the *unit tangent vector* $\hat{\mathbf{t}}$, and the *unit principal normal* $\hat{\mathbf{n}}$, of the space curve $\mathbf{r} = (a \cos \theta)\mathbf{i} + (a \sin \theta)\mathbf{j} + b\theta\mathbf{k}$; where a and b are constants, make constant angles with the unit vector \mathbf{k} , and find those angles.

Also find the *unit binormal* $\hat{\mathbf{b}}$, *curvature* (κ) and *torsion* (τ) of the curve, at the point ' θ '.

இலங்கை திறந்த பல்கலைக்கழகம்
 விஞ்ஞானமாணி/கல்விமாணி பட்டப்பாடநெறி
 இறுதிப் பரீட்சை 2011/2012
 பிரயோக கணிதம்- மட்டம் 03
 APU1140/APE3140 -காவி அட்சரகணிதம்

காலம் :- இரண்டு மணித்தியாலங்கள்.

நாள் :- 27/12/2011

நேரம்:- முய 9.30- முய 11.30

நான்கு வினாக்களுக்கு மட்டும் விடையளிக்குக.

1. (a) $ABCD$ என்பது ஒரு இணைகரம் ஆகும். a ஆனது \overline{AB} ஐயும் b ஆனது \overline{BC} ஐயும் குறிக்கின்றன. M ஆனது AC இன் நடுப்புள்ளி மற்றும் N ஆனது BD இன் நடுப்புள்ளி எனின், \overline{AM} மற்றும் \overline{AN} ஐ a மற்றும் b சார்பில் காண்க, மற்றும் இதிலிருந்து M மற்றும் N என்பன பொருந்தும் எனக்காட்டுக.
 - (b) ஒரு உற்பத்தி O குறித்து புள்ளிகள் A, B மற்றும் C என்பனவற்றின் தானக்காவிகள் முறையே a, b மற்றும் c என்பனவாகும்.
 - (i) புள்ளி P ஆனது $AB:BP = 2:1$ ஐ ஆக்குமாறு AB மீதுள்ளது எனத் தரப்பட்டுள்ளது. P இன் தானக்காவி p ஐ a மற்றும் b சார்பில் காண்க.
 - (ii) Q ஆனது B இற்கும் C இற்கும் இடையே $BQ:QC = 1:3$ ஆகுமாறு BC மீதுள்ளது எனின், Q இன் தானக்காவி q ஐ b மற்றும் c சார்பில் காண்க.
 - (iii) R ஆனது AC இன் நடுப்புள்ளி எனத் தரப்பட்டுள்ளது. P, Q மற்றும் R என்பன ஒரே நேர்க்கோட்டில் உள்ளவை எனக்காட்டுக. மற்றும் $PQ:QR$ இணைக் கணிக்க.
2. தரப்பட்ட இரு காவிகள் a மற்றும் b என்பனவற்றின் (i) எண்ணிப்பெருக்கம் $a \cdot b$ மற்றும் (ii) காவிப்பெருக்கம் $a \times b$ ஆகியவற்றினை வரையறுக்க.
 - (a) இரண்டு காவிகள் p மற்றும் q இன் கூட்டுத்தொகையானது p இற்கு செங்குத்தாகும். $|q| = \sqrt{2}|p|$ எனின், $2p$ மற்றும் q இன் கூட்டுத்தொகையானது q இற்கு செங்குத்தாகும் எனக்காட்டுக.
 - (b) புள்ளிகள் A, B, C என்பனவற்றின் ஒரு உற்பத்தி O குறித்தான தானக்காவிகள் முறையே $a = i + 2j + k, b = 2i + 4j + 3k$ மற்றும் $c = 6i + 6j + 6k$ ஆகும். பின்வருவனவற்றைக் காண்க.
 - (i) $\overline{AB} \cdot \overline{AC}$,
 - (ii) $\overline{AB} \times \overline{AC}$,
 - (ii) முக்கோணி ABC இன் பரப்பளவு,
 - (iii) தளம் ABC இன் தெக்காட்டின் சமன்பாடு.

3. (a) ஆள்கூறுகள் முறையே $(-2, 1, 4)$ மற்றும் $(1, 7, 6)$ ஆன புள்ளிகள் A மற்றும் B ஐ இணைக்கும் நேர்கோட்டின் காவி மற்றும் தெக்காட்டின் சமன்பாடுகளைக் காண்க.
- (b) இரண்டு கோடுகள் L_1 மற்றும் L_2 என்பன பின்வரும் சமன்பாடுகளால் தரப்படுகின்றன.

$$L_1: \underline{r} = (3\underline{i} + \underline{j} - \underline{k}) + \alpha(\underline{i} + 2\underline{j} + 3\underline{k})$$

$$L_2: \underline{r} = (3\underline{i} + 5\underline{j}) + \beta(\underline{i} - \underline{j} + \underline{k}).$$

இங்கு α மற்றும் β என்பன இரண்டு பரமானங்கள் ஆகும்.

(i) L_1 மற்றும் L_2 என்பன இடைவெட்டும் என நிறுவி இடைவெட்டும் புள்ளியைக் காண்க.

(ii) L_1 மற்றும் L_2 ஐ கொண்ட தளம் π இன் சமன்பாட்டைத் துணிக. உமது விடையை

$$\underline{r} \cdot \underline{n} = d \text{ என்னும் வடிவில் தருக.}$$

4. (a) $\underline{r} = \underline{a}_1 + \lambda \underline{b}_1$ மற்றும் $\underline{r} = \underline{a}_2 + \mu \underline{b}_2$ ஐ காவிச் சமன்பாடுகளாக கொண்ட L_1 மற்றும் L_2 என்னும் இரண்டு கோடுகளுக்கு இடைப்பட்ட மிகக் கிட்டிய தூரத்திற்கான கோவையொன்றை எழுதுக.

இரண்டு கோடுகளின் காவிச் சமன்பாடுகள் $\underline{r}_1 = (1-t)\underline{i} + (t-2)\underline{j} + (3-2t)\underline{k}$ மற்றும்

$\underline{r}_2 = (s+1)\underline{i} + (2s-1)\underline{j} - (2s+1)\underline{k}$ எனின், இவ் கோடுகளுக்கிடப்பட்ட மிகக் கிட்டிய தூரத்தைக் காண்க.

- (b) ஒரு நான்முகியின் நான்கு உச்சிகள் $\underline{a}, \underline{b}, \underline{c}, \underline{d}$ தானக்காவிகளுடனான புள்ளிகளில் இருக்கின்றன.

அதன் கனவளவு $\frac{1}{6} | [\underline{a} \ \underline{b} \ \underline{d}] + [\underline{b} \ \underline{c} \ \underline{d}] + [\underline{c} \ \underline{a} \ \underline{d}] - [\underline{a} \ \underline{b} \ \underline{c}] |$ ஆகும் எனக்காட்டுக.

[இங்கு $[\underline{x} \ \underline{y} \ \underline{z}]$ ஆனது $\underline{x}, \underline{y}, \underline{z}$ இன் எண்ணி மும்மைப் பெருக்கம் $\underline{x} \times \underline{y} \cdot \underline{z}$ ஐ குறிக்கின்றது.]

5. (a) $\underline{r}(t) = (1-t)\underline{i} + \sqrt{t}\underline{j} + \frac{1}{t-2}\underline{k}$ என்னும் காவிப் பெறுமானச் சமன்பாட்டின் ஆட்சியைக் காண்க. இங்கு t என்பது ஒரு பரமானம் ஆகும்.

(b) \underline{r} என்பது பரமானம் t இன் ஒரு காவிச்சார்பு என்க. $\frac{d}{dt} \left(\frac{\underline{r} \times \underline{a}}{\underline{r} \cdot \underline{a}} \right)$ ஐக் காண்க; இங்கு \underline{a} என்பது

ஒரு மாறிலிக் காவியாகும்.

- (c) நேரம் t இல் ஒரு துணிக்கையின் ஆர்முடுகல் $\underline{a} = 4\underline{i}$ ஆல் தரப்படுகின்றது. துணிக்கையானது ஆரம்பத்தில் உற்பத்தியிலிருந்து வேகம் $\underline{v}(0) = 4\underline{j}$ உடன் அசைகின்றது. துணிக்கையானது ஒரு பரவளைவில் அசைகின்றது எனக்காட்டுக.

6. (i) எந்தவொரு வெளி வளையி $\mathbf{r} = \mathbf{f}(\theta)$ இற்கும் பிரனேசெரேயர் (*Frenet-Serret*) சூத்திரத்தை வழமையான குறியீட்டில் கூறுக. இங்கு θ என்பது ஒரு பரமானம் ஆகும்.

(ii) $\mathbf{r} = (a \cos \theta)\mathbf{i} + (a \sin \theta)\mathbf{j} + b\theta\mathbf{k}$ என்னும் வெளி வளையியின்; இங்கு a மற்றும் b என்பன மாறிலிகள், அலகுத் தொடலிக் காவி $\hat{\mathbf{t}}$ மற்றும் அலகுத் தலைமைச் செவ்வன் $\hat{\mathbf{n}}$ என்பன அலகுக் காவி \mathbf{k} யுடன் மாறிலிக் கோணங்களை ஆக்கும் எனக்காட்டி அக்கோணங்களைக் காண்க.

மேலும் வளையியின் அலகு இருமைச் செவ்வன் $\hat{\mathbf{b}}$, வளைவு (κ) மற்றும் முறுக்கல் (τ) என்பனவற்றை θ புள்ளியில் காண்க.